

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 12Co/299/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6313202754
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 02. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Štefan Baláž
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2016:6313202754.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Štefana Baláža a sudcov JUDr. Alexandra Mojša a JUDr. Ivica Hanuskove, v právnej veci navrhovateľky W. D., nar. XX. XX. XXXX, bytom J., T. 1, zastúpenej advokátom JUDr. Marianom Hollým, Advokátska kancelária Brezno, B. Němcovej 1/A, proti odporcom 1/ Nemocnica s poliklinikou Brezno, n. o., so sídlom Brezno, Banisko 1, IČO: 31 908 969, 2/ C.. K. T., nar. XX. XX. XXXX, bytom J., L. L. XXXX/XX, zastúpenej advokátskou kanceláriou Sedlačko & Partners, s. r. o., so sídlom v Bratislave, Štefánikova 8, IČO: 36 853 186, o ochranu osobnosti a náhradu nemajetkovej ujmy, na odvolanie navrhovateľky proti čiastočnému rozsudku Okresného súdu Brezno č. k. 4C/132/2013 - 113 zo dňa 04. 12. 2014, takto

rozhodol:

Krajský súd čiastočný rozsudok okresného súdu **p o t v r d z u j e .**

Odporkyni 2/ sa náhrada trov odvolacieho konania nepriznáva.

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Brezno napadnutým čiastočným rozsudkom rozhodol tak, že návrh voči odporkyni 2/ v celom rozsahu zamietol a odporkyni 2/ náhradu trov konania nepriznal. Navrhovateľka sa návrhom podaným 19. 03. 2013 proti odporcom 1/ a 2/ domáhala, aby je do troch dní od právoplatnosti rozhodnutia zaslali ospravedlňujúci list a aby jej navrhovateľke spoločne a nerozdielne zaplatili nemajetkovú ujmu v sume 150.000 EUR do 15 dní od právoplatnosti rozsudku. V návrhu uviedla, že v roku 2005 bola tehotná, išlo o jej prvé tehotenstvo, bolo rizikové, ale bez potreby predbežnej hospitalizácie. Dňa 26. 03. 2005 vo večerných hodinách navrhovateľke odtiekla plodová voda a dostavila sa do nemocnice v J., kde ju o 23,20 hod hospitalizovali za účelom pôrodu. Všetky vstupné vyšetrenia spravila sestrička bez prítomnosti službukonajúceho lekára. Dňa 27. 03. 2005 ráno nastúpila službu odporkyňa 2/, ktorá nesprávne vyhodnotila vstupné vyšetrenia. V noci z 27. na 28. 03. 2005 mala navrhovateľka veľké bolesti. Z izby, v ktorej bola umiestnená, sa nemohla dovolať pomoci, lebo na izbe nebolo žiadne signalizačné zariadenie. Na volanie jej nik neodpovedal a v bolestiach nebola schopná vyjsť na chodbu. Bez pomoci a záujmu personálu bola ponechaná úplne sama do rána, kedy o 04.50 hod dňa 28. 03. 2005 prišla sestrička urobiť ďalšie vyšetrenie. Pri CTG vyšetrení bola zistená nedostatočná činnosť srdca plodu a navrhovateľka bola preložená na operačnú sálu. Zabezpečenie operácie a operačného tímu prebehlo chaoticky a neprofesionálne a operácia začala až o 06.15 hod. Z uvedených dôvodov sa očakávané dieťa navrhovateľky udusilo v jej tele ešte pred operáciou, lekárom sa dieťa po operácii nepodarilo oživiť. Vec bola riešená v trestnom konaní, postup lekárov bol preverovaný znaleckými posudkami. V znaleckom posudku č. 123/2011, ktorý vypracoval Inštitút forenzných medicínskych expertíz, s. r. o., boli konštatované nedostatky v práci zdravotníckeho personálu, ktoré vychádzali z nedostatkov nemocnice v technickom vybavení a chaotickej organizácii práce. Odporkyňa 2/ bola uznaná vinnou z trestného činu ublíženia na zdraví. V decembri 2012 bolo navrhovateľke doručené rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici o zamietnutí

odvolania odporkyne 2/ proti rozsudku Okresného súdu Brezno č. k. 2T 172/2006-416 z 16. 04. 2012. Skutočnosť, že trestné konanie bolo stále neukončené, malo na psychiku navrhovateľky nepriaznivý vplyv. Navrhovateľka takmer sedem a trištvrté roka stále opakovane myslela na dieťa, ktoré sa vinou lekárov a nemocnice nenarodilo. V priebehu trestného konania si odporkyňa 2/ žiadnu chybu nechcela pripustiť. Navrhovateľka k námietke premlčania vznesenej odporcami uviedla, že v trestnom konaní náhradu škody uplatnila a s touto otázkou sa Okresný súd Brezno vysporiadal v rozsudku č. k. 2T 172/2006-416 z 16. 04. 2012 tak, že navrhovateľku odkázal na občiansko-právne konanie. V trestnom konaní bol právny základ daný, nebola určená len výška požadovanej náhrady. Jej nárok bol v trestnom konaní uplatnený a počas trestného konania premlčacia lehota spočívala. Od vyhlásenia rozsudku v trestnom konaní do podania žaloby uplynulo 11 mesiacov a dva dni a celkovo 2 roky, 4 mesiace a 20 dní. Primár oddelenia nie je štatutárnym zástupcom odporcu 1/ a nemôže v jeho mene konať navonok. Jeho bezprostredné vyjadrenie ľútoti navrhovateľka nepovažovala za dostatočné. Prvá časť žalobného návrhu, v ktorom navrhovateľka požaduje ospravedlnenie, nepodlieha premlčaniu.

Odporkyňa 2/ uviedla, že uplatnený nárok na náhradu vznikol 29. 03. 2005 a v čase podania návrhu na súd bol už premlčaný. Z právnej úpravy nevyplýva spoločná zodpovednosť odporcov za zásah do práva na ochranu osobnosti. Pasívna solidarita odporcov nemôže byť založená na individuálnej vôli navrhovateľky. Odporkyňa 2/ bola a je riadnou zamestnankyňou odporcu 1/. Na strane odporkyne 2/ nie je daná individuálna zodpovednosť za zásah do práva na ochranu osobnosti navrhovateľky, ktorá bola vyvolaná úmrtím jej dieťaťa počas pôrodu, pretože všetky úkony pri poskytovaní zdravotníckej starostlivosti navrhovateľke boli realizované v rámci pracovno-právneho vzťahu a pri bežnom, pravidelnom plnení pracovných úloh odporkyne 2/ pre zamestnávateľa. Vyjadrenie poškodenej navrhovateľky v trestnom konaní o náhrade škody nemá za následok spočívanie plynutia premlčacej doby. Pre určenie výšky škody navrhovateľka neuviedla žiadny dôkaz. Odporkyňa 2/ poukázala na výrazný nepomer medzi uplatnenou peňažnou náhradou a úrovňou odškodnenia smrteľných následkov v osobnostnej sfére pozostalých. Vzhľadom na § 420 ods. 2 Občianskeho zákonníka odporkyňa 2/ nenesie priamu zodpovednosť za následky v osobnostnej sfére navrhovateľky bez ohľadu na to, že v trestnom konaní bola uznaná jej vina, lebo konala v rámci pracovno-právnych povinností pre odporcu 1/. Odporca 1/ tak isto vzniesol námietku premlčania na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch v trojročnej premlčacej lehote. Odporca 1/ a primár gynekologicko-pôrodnického oddelenia bezprostredne po tragickej udalosti vyjadrili navrhovateľke a jej rodičom svoju ľútosť aj v mene zdravotníckeho zariadenia.

Odporkyňa 2/ v priebehu konania vzhľadom na uplatnenie námietky premlčania navrhla, aby súd najskôr rozhodol o pasívnej legitímácii odporkyne 2/ resp. o tom, či sú zodpovední obaja odporcovia.

Okresný súd vychádzal z toho, že navrhovateľka uplatnila nároky na tom skutkovom základe, že konaním odporcov boli porušené práva na ochranu osobnosti navrhovateľky aj jej nenarodeného dieťaťa, pretože vinou odporcov navrhovateľke bola poskytnutá nedostatočná zdravotná starostlivosť. Jej dieťaťu nebolo dopriate právo na život a navrhovateľka sama utrpela veľkú psychickú traumu. V priebehu siedmich rokov trestného konania sa zúčastňovala vyšetrovacích úkonov, pojednávaní a dôvodne očakávala, že súd určí vinníka za smrť jej nenarodeného dieťaťa. Rozsudkom Okresného súdu Brezno č. k. 2T 172/2006-416 z 16. 04. 2012 bola odporkyňa 2/ uznaná vinnou z trestného činu ublíženia na zdraví podľa § 224 ods. 1 Trestného zákona účinného do 01. 01. 2006 a C.. W. P. bol spod rovnakého skutku obžaloby oslobodený. Okresný súd poškodenú navrhovateľku odkázal s nárokom na náhradu škody na občianske súdne konanie. Uznesením č. k. 2To 101/2012 - 483 z 08. 11. 2012 Krajský súd v Banskej Bystrici zamietol odvolanie prokurátora a odporkyne 2/ C.. T..

Okresný súd dospel k záveru, že návrh nie je voči odporkyne 2/ dôvodný. Odporkyňa 2/ bola dňa 28. 03. 2005, v čase tragickeho úmrtia dieťaťa navrhovateľky riadnou zamestnankyňou odporcu 1/, čo bolo preukázané pracovnými zmluvami a všetky úkony realizovala v rámci pracovno-právneho vzťahu pre odporcu 1/ ako svojho zamestnávateľa. Bolo tak objektívne preukázané, že činnosť odporkyne 2/ v posudzovanom období nebola postihnutá absenciou miestneho, časového ani vecného vzťahu k plneniu úloh v prospech zamestnávateľa, odporcu 1/. Zo subjektívneho a objektívneho hľadiska sa jednalo o plnenie pracovných úloh zamestnanca. Súd v trestnom konaní konštatoval, že odporkyňa 2/ sa trestného činu dopustila ako zamestnankyňa odporcu 1/. Okresný súd ďalej vyslovil záver, že na zodpovednosť za zásah do práva na súkromie podľa § 11 Občianskeho zákonníka možno aplikovať § 420 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ktoré ustanovenie sa per analogiam vzťahuje aj na posudzovaný prípad

zodpovednosti za zásah do práva na ochranu osobnosti. Na uvedené závery poukázal aj rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3 Cdo 228/2012 zo dňa 26. 09. 2013 a Ústavný súd SR v uznesení I ÚS 137/07 z 23. 08. 2007. V posudzovanej veci bolo potrebné odlišovať trestnoprávnu zodpovednosť odporkyne 2/ od jej občianskoprávnej zodpovednosti, ktorá bola vylúčená vzhľadom na pracovnoprávny vzťah odporkyne 2/ u odporcu 1/. Z toho dôvodu odporkyňa 2/ nie je pasívne vecne legitimovaná.

Okresný súd ďalej konštatoval, že premlčanie sa nevzťahuje na prvú časť nároku, ktorým navrhovateľka požadovala písomné ospravedlnenie a že zo žiadneho ustanovenia nevyplýva spoločná zodpovednosť odporcov 1/ a 2/ za zásah do práva na ochranu osobnosti navrhovateľky. Čiastočným rozsudkom okresný súd rozhodol podľa § 152 ods. 2 OSP len o časti veci. Vzhľadom na to, že vydal čiastočný rozsudok, sa nezaoberal námietkou premlčania, ktorú vznesla odporkyňa 2/. Odporkyňa 2/ bola v konaní úspešná, ale nárok na náhradu trov si neuplatnila, preto jej náhradu trov okresný súd podľa § 142 ods. 1 OSP nepriznal.

Navrhovateľka vo včas podanom odvolaní okresnému súdu vytýkala nesprávne skutkové zistenia a nesprávne právne posúdenie. Nesúhlasila s tým, že okresný súd založil svoje rozhodnutie na tom, že odporkyňa 2/ nie je vo veci pasívne legitimovaná. Navrhovateľka pri podaní návrhu vychádzala zo skutočností uvedených v znaleckom posudku č. 123/2011, vyhotoveného pre účely trestného konania. V odôvodnení rozsudku, ktorým bola odporkyňa 2/ uznaná za vinnú z trestného činu ublíženia na zdraví, sa uvádza, že v dostatočnej miere nesledovala zdravotný stav navrhovateľky, náležite nevyhodnotila kardiografické záznamy, nevykonala včas ďalšie vyšetrenia a cisársky rez, v dôsledku čoho došlo k vnútomaternicovému uduseniu novorodenca ženského pohlavia. Bolo preukázané, že zásah do práv navrhovateľky zavinila čiastočne odporkyňa 1/ nedostatočným technickým vybavením a organizačným zabezpečením a že odporkyňa 2/ si nespĺnila riadne svoje povinnosti lekára, ktoré jej vyplývali z pracovnej zmluvy uzatvorenej s odporkyňou v rade 1/. Dopustila sa teda excesného konania, ktoré zakladá priamu osobnú zodpovednosť odporkyne 2/ za zásah do osobnej integrity navrhovateľky a jej dieťaťa, čím vznikol tak spoločný záväzok oboch odporcov podľa § 511 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ktorí majú byť k náhrade nemajetkovej ujmy zaviazaní spoločne a nerozdielne. Z uvedených dôvodov navrhla čiastočný rozsudok okresného súdu zrušiť.

Odporkyňa 1/ vo vyjadrení k odvolaniu uviedla, že rešpektuje rozhodnutie okresného súdu, že odporkyňa 2/, ktorá je zamestnaná u odporcu 1/ nie, je pasívne legitimovaná.

Odporkyňa 2/ vo vyjadrení k odvolaniu znovu poukázala na rozhodnutia súdov z ktorých vyplýva, že ak dôjde k usmrteniu tretej osoby v dôsledku protiprávneho konania zamestnanca právnickej osoby, ktorý sa činu dopustil v bezprostrednej miestnej, časovej a vecnej súvislosti s plnením pracovných úloh pre zamestnávateľa, zodpovedá za zásah do práv na ochranu osobnosti výlučne zamestnávateľ - právnická osoba. Tvrdenia navrhovateľky o osobnej, individuálnej zodpovednosti odporkyne 2/ nemá oporu v zákone čo navrhovateľka bez náležitého právneho zdôvodnenia odmieta. Pokiaľ navrhovateľka tvrdila, že zodpovednosť odporkyne nemala byť vylúčená v dôsledku excesu pri plnení pracovných povinností, jej argumentácia nezohľadňuje základné princípy zodpovednosti za škodu spôsobenú pri činnosti právnickej osoby tými, ktorých právnická osoba na túto činnosť použila v zmysle § 420 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Nie každé porušenie právnej povinnosti, nespĺnenie zmluvnej povinnosti, je excesom. Argumentácia navrhovateľky je v rozpore s judikatúrou všeobecných súdov, na ktorú v konaní odporkyňa poukázala, napr. rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3 Cdo 228/2012 z 26. 09. 2013, uverejnený v zbierke rozhodnutí a stanovísk pod R 128. Z právnej úpravy § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka vyplýva, že za škodu zodpovedá výlučne zamestnávateľ alebo zamestnanec a ich solidárna zodpovednosť je normatívne vylúčená. Okresný súd sa s námietkami navrhovateľky náležite a preskúmateľne vysporiadal, svoje rozhodnutie riadne a presvedčivo odôvodnil. Z uvedených dôvodov navrhla napadnutý rozsudok potvrdiť. Vzhľadom na tragické okolnosti prípadu si odporkyňa neuplatnila nárok na náhradu trov právneho zastúpenia v odvolacom konaní.

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, odvolanie prejednal v rozsahu danom ust. § 212 ods. 1 OSP a bez nariadenia pojednávania podľa ust. § 214 ods. 1, 2 OSP čiastočný rozsudok podľa § 219 ods. 1, 2 OSP potvrdil ako vecne správny.

Podľa ust. § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti. Podľa § 420 ods. 2 škoda je spôsobená právnickou osobou alebo fyzickou osobou,

keď bola spôsobená pri ich činnosti tými, ktorých na túto činnosť použili. Tieto osoby samy za škodu takto spôsobenú podľa tohto zákona nezodpovedajú; ich zodpovednosť podľa pracovnoprávných predpisov nie je tým dotknutá.

Podľa § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka, fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jeho osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby mu bolo dané primerané zadosťučinenie.

Podľa § 4 ods. 1 zák. č. 576/2004 Z. z. o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktorý nadobudol účinnosť 01. 01. 2005, zdravotnú starostlivosť a služby súvisiace s poskytovaním zdravotnej starostlivosti poskytuje poskytovateľ a zdravotnícki pracovníci za podmienok ustanovených osobitným predpisom (zák. č. 578/2004 Z. z. o o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti, zdravotníckych pracovníkoch, stavovských organizáciách v zdravotníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov).

Podľa § 152 ods. 2 OSP rozsudkom má sa rozhodnúť o celej prejednávanej veci. Ak je to však účelné, môže súd rozsudkom rozhodnúť najskôr len o jej časti alebo len o jej základe.

Z obsahu súdneho spisu vyplýva, že okresný súd v doterajšom konaní a dokazovaní rešpektoval vyššie citovanú právnu úpravu a zohľadnil všetky právne významné skutočnosti, vyplývajúce zo správne zisteného skutkového stavu. Jeho rozhodnutie o časti návrhu proti odporkyňi v rade 2/ je preto z dôvodov, ktoré uviedol okresný súd v odôvodnení rozhodnutia vecne správne. Okresný súd správne uviedol, že na zodpovednosť za zásah do práva na ochranu osobnosti podľa § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka možno aplikovať § 420 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ktoré ustanovenie sa per analogiam vzťahuje aj na posudzovaný prípad. Navrhovateľka v odvolaní zotrvala na dôvodoch uplatneného nároku proti odporkyňi 2/, ale ničím nespochybnila správnosť skutkových a právnych záverov okresného súdu, ktoré majú oporu v rozhodovacej praxi všeobecných súdov.

Nebolo sporné, že odporkyňa 2/ konala pri pôrode navrhovateľky ako zamestnanec odporcu 1/ v rámci plnenia úloh tejto právnickej osoby ako poskytovateľa zdravotníckej starostlivosti, a práve z toho dôvodu v posudzovanom prípade išlo o zásah do osobnostnej sféry navrhovateľky, ktorý bol spôsobený odporcom 1/. Vzhľadom na miestny, časový a vecný vzťah vyplývajúci z výkonu zdravotníckej starostlivosti pri pôrode navrhovateľky a vzhľadom na uvedenú právnu úpravu právne následky postihujú samotnú právnickú osobu, odporcu v rade 1/. Z preukázanej trestnoprávnej zodpovednosti, ktorá bola vyodená proti odporkyňi 2/, nie je možné bez ďalšieho urobiť záver o tom, že táto sa dopustila excesu, za ktorý je zodpovedná navrhovateľke popri odporcovi 1/. Odvolací súd dodáva, že pokiaľ pracovnoprávny vzťah trvá, môže aj zamestnávateľ uložiť zodpovednej lekárke povinnosť vykonať samostatne alebo spoločne so zdravotníckym zariadením požadovaný úkon ospravedlnenia za nedostatočnú zdravotnú starostlivosť.

Čiastočným rozsudkom bolo vo vzťahu k odporkyňi 2/ rozhodnuté o celej žalobe, preto bolo potrebné rozhodnúť o trovách konania medzi navrhovateľkou a odporkyňou 2/. Pokiaľ ide o výrok čiastočného rozsudku okresného súdu o náhrade trov prvostupňového konania, odvolací súd len poukazuje na dôvody tam uvedené, s ktorými sa v celom rozsahu stotožňuje. Odporkyňa bola v odvolacom konaní úspešná, ale náhradu trov, ktoré jej patrili podľa § 142 ods. 1 OSP, nepožadovala. Z toho dôvodu krajský súd odporkyňi náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

Rozhodnutie bolo prijaté v senáte pomere hlasov 3 : 0 .

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.